

Dolžnost je pa, da izrekamo koncem leta tudi zahvalo vsem sotrudnikom in jih prosimo naj nam ne odreko svoje pomoči v novem letu. Posebno bi nam bilo ustreženo s kratkimi poročili o dogodkih po Slovenskem, kar se lahko sporoči na dopisnici.

Izhajale bodo „Novice“ v dosedanji obliki in obsegu tudi v novem letu in cena jim ostane stara in sicer za ljubljanske naročnike v tiskarni prejemane: za celo leto 3 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 75 kr. in za četrt leta 90 kr. Po pošti prejemane za celo leto 4 gld., za pol leta 2 gld. in za četrt leta 1 gld. Za pošiljanje na dom v Ljubljani se plača za celo leto 40 kr. Naročnino se pošilja: **Blasnikovi tiskarni v Ljubljani.**

Politiški oddelek.

Pravico hočemo.

Novo leto nam je prineslo vsakovrstnih vestij o kritičnem položaju sedanjega ministerstva, toda te vesti nas niso vznemirile ni najmanj. Temu se ni čuditi, saj se razmere niso čisto nič premenile, odkar je na krmilu sedanja vlada. Ta se sicer naslanja na desnico, vlada pa še vedno po starem sistemu. Radi tega nam je tudi precej vse eno, kako ministerstvo je na krmilu, ker mi ne zahtevamo nikakih koncesij in ne potrebujemo nobenih milostij, mi zahtevamo samo to kar nam gre, pravico. Tej je posvečen ves naš boj, tej služimo z umom in srcem in tej bomo služili do zadnjega diha.

Seveda niso vsi ljudje enakih mislij o tem, kaj je pravično in kaj ni pravično, toda naše sveto prepričanje je, da nepravilne in nemoralne razmere v katerih žive v tej državi razni narodi in razni stanovi in za to se trudimo in se bomo z vsemi močmi trudili, da se te razmere predrugačijo, da se uredi po načelih pravice in morale.

Ali je to pravično, kakor so razdeljene narodne pravice v državi? Nemci in Madjari so gospodarji, drugi narodi pa jim morajo delati tlako. Nemški in madjarski jezik imata vse pravice, drugi pa jih imajo veliko manj ali celo nič. Nemci in Madjari imajo vse polno sredstev za kulturo in gospodarsko izobraženje, Slovani pa na mnogih naših krajih niti ljudskih šol nimamo, tako da moramo zaostajati, da si ne moremo pomagati naprej in se ne moremo iznebiti železja duševne in gospodarske odvisnosti, ampak smo izročeni na milost in nemilost našim nasprotnikom, kateri izsežajo pohlepne kremplje po naši zemlji in nam hočejo vzeti najdražje naše svetinje.

Ali je to pravično, kakor so razdeljene politične pravice? Večina prebivalstva v naši državni polovici je slovenske narodnosti ali v državnem zboru so zastopniki slovanskih narodov v manjšini in pridejo do večine samo, če se jim pridruži kaka nemška stranka. Večina 18 milijonov duš nima toliko zastopnikov, kakor manjšina 8 milijonov, pač pa iste dolžnosti. Slovani plačujemo večino davkov, Slovani dajemo veliko večino vojakov, zastopnikov pa nimamo toliko, kakor nemški narod.

Ali je to pravično, kakor so razdeljene politične pravice mej posamezne stanove? Srd prešine človeka, ako pomisli, da sede v državnem zboru poslanci, katere je volilo pet ali šest veleposestnikov, poleg poslancev, kateri zastopajo pol milijona duš! Kaj naj rečemo o tem, da imajo kacij 50 nemških veleposestnikov 10 poslancev v kranjskem deželnem zboru, vsi drugi prebivalci pa skupaj 26, kaj naj rečemo o tem, da ima slovenska tretjina prebivalstva v štajerskem dež. zboru 8 zastopnikov, nemški dve tretjini pa jih imajo 52, kaj naj rečemo, da ima slovenska dvetretjinska večina na Goriškem v dež. zboru samo 10 zastopnikov, italijanska manjšina pa 11?

Ali je mar to pravica, kakor je urejen gospodarski ustroj? Kmet in obrtnik, meščan in delavec morajo nositi ogromna bremena, ne da bi vlada kaj storila zanje, vsled česar se denar vedno bolj kupi v posameznih rokah in obožajovajo najširji sloji prebivalstva. Država skrbi samo za razvoj velekapitalizma. Hoteč na ta način paralizovati upliv rastoče omike in razširjenih političnih pravic, dobro vedoč, da je siromaštvo najbolje sredstvo za doseg tega smotra.

To ni pravica — to je vnebovpijoča krivica. Nasproti tej krivici stojimo mi na stališču, da imajo vsi narodi, vsi državljani in vsi stanovi popolnoma jednake pravice tako v narodnem, kakor v političnem in v gospodarskem življenju ter zahtevamo, naj država utesni razvoj velekapitalizma in naj uredi gospodarski ustroj tako, da bode vsaka rodbina imela toliko, aa bode lahko brez skrbi izhajala in da bodo vsi njeni člani zavarovani za vse slučaje.

Narediti hočemo konec stakanju kapitala v posamičnih rokah, in individuvalno gospodarstvo zlasti obrtnika in kmeta ter najproduktivnejših stanov, utrditi in zagotoviti.

Sveto naše prepričanje je, da je to pravično in moralno. Krivičnega ne zahtevamo ničesar. Mi hočemo pravico — to pa popolno in neprikrajšano, a kakor smo se borili za njo v minolih desetletjih, tako tudi v novem letu, a nebo naj blagoslovi naše delo. Bog in narod!

Politični pregled.

§ 14. Na starega leta dan je dunajski uradni list priobčil važne naredbe, katere je bila vlada izdala s pomočjo cesarskih naredb po § 14, ker jih državni zbor ni pravo-